

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
Cilt: 6, Sayı: 2, 2017
Sayfa: 859-872

Received/Geliş: Accepted/Kabul:
[09-03-2017] – [28-03-2017]

Ormançılık ve Orman Ürünleri Programını Tercih Eden Öğrencilerin Gerekçelerinin ve Kariyer Planlarının Araştırılması: Uşak Üniversitesi Örneği

Abdurrahman KARAMAN

Yrd. Doç. Dr., Uşak Üniversitesi Banaz MYO
Asst.Prof. ,Usak University Banaz School of Advanced Vocational
abdurrahman.karaman@usak.edu.tr

Ahmet Erkan METİN, Şahser GÜVEN

Öğr. Gör., Uşak Üniversitesi Banaz MYO
Lecturer , Usak University Banaz School of Advanced Vocational
erkan.metin@usak.edu.tr, sahs.guven@usak.edu.tr

Öz

Bu araştırma, Uşak Üniversitesi Banaz Meslek Yüksekokulu Ormançılık Bölümü öğrencilerinin demografik özelliklerini, bu programları tercih etme gerekçelerini ve kariyer planları ile ilgili görüşlerini tespit etmek amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Uşak Üniversitesi, Banaz Meslek Yüksekokulu Ormançılık Bölümüne kayıtlı 204 öğrenci oluşturmaktadır. Olasılıklı örnekleme yöntemlerinden, basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak araştırmaya 120 öğrenci dahil edilmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından kaynaklar doğrultusunda hazırlanan, öğrencilerin özelliklerini ve görüşlerini belirleyen soruları içeren bir form aracılığıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler, SPSS veri analiz bilgisayar paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Yapılan çalışmanın sonucunda, bu programı seçen öğrencilerin % 80' nin 2000 TL'nin altında orta ve az gelirli ailelere sahip olduğu, %93,3'nün isteyerek, %60'nun sınavsız geçiş ile geldiği belirlenmiştir. İsteyerek yapmış oldukları tercihlerine rağmen, öğrencilerin %53,3'ü iş bulma kaygısı taşımaktadırlar. Ayrıca öğrencilerin % 70'i eğitimlerini lisans seviyesine yükseltmek istedikleri dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Ormançılık Mesleği, Tercih, Kariyer, Uşak.

Investigation of the Reasons and Career Plans of Students Preferring Forestry and Forest Products Program: Usak University Sample

Abstract

In this research, it was tried to determine the demographics of students of Usak University Banaz Vocational School Forestry Department, the reasons for choosing this program and their opinions about career plans. The study is based on 204 students registered in the forestry department of Usak University Banaz Vocational School in 2016-2017 educational year. 120 students were included in the survey using simple random sampling method from the probabilistic sampling methods. The obtained data were analyzed by SPSS data analysis computer package program. As a result of the work done, it was determined that 80% of the students who choose this program have medium and low income families below 2000 TL, 93.3% willingly and 60% without exam. Despite their preference for doing so, 53.3% of students have concerns about finding a job. In addition, 70% of students are interested in raising their education to undergraduate level.

Keywords: Choosing profession, Forestry profession, Choice, Career, Usak..

1.Giriş

İnsan, yaşamı boyunca çeşitli amaçlarla seçimler yapar. Bireyin yaptığı bu seçimler onun hayatını çeşitli şekillerde etkiler. Lise yıllarında; gençler, yaşamının belirleyicisi olan mesleğini seçme sorumluluğu ile karşı karşıyadır ve yaptıkları bu seçimlerle yaşamlarına yön verirler. Bir kimsenin bir meslek alanını seçmesi ve o meslek alanında çalışmaya karar vermesi çok önemli bir sorumluluktur. Çünkü birey, mesleğini seçmekle sadece çalışacağı işi değil, hayatına ve geleceğine etki edecek pek çok önemli etkeni de belirlemiş olmaktadır. Bu sebeple, meslek seçiminin çok dikkatli ve tesadüflerden arınmış bir şekilde yapılması gerekir (Doğan ve Kuzgun, 2008).

Meslek, bireylerin hayatını kazanmak için yaptığı kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi, becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir (Yanikkerem vd., 2004). Meslek kişinin kimliğinin en önemli kaynağı olup, onun etraftan saygı görmesine, başkaları ile ilişki kurmasına, toplumda bir yer edinmesine ve işe yaradığı duygusunu yaşamasına olanak veren bir etkinlik alanıdır (Kuzgun, 2000).

Meslek sahibi olmanın, üyelerine ekonomik, sosyal, politik ve yasal ayrıcalıklar sağlayacağını ve birçok prestiji de beraberinde getireceğini belirtmektedir. Birey, hangi mesleği seçeceğine karar vermekle yaşam tarzı konusunda da seçim yapmış olmaktadır. Çünkü bireyin mesleği, kimlerle etkileşimde bulunulacağını, bireyin giyim tarzını ve hatta evlilik gibi birçok değişkeni yakından etkilemektedir (Sarıkaya ve Khorshid, 2009).

Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemli bir olaydır. Meslek seçerken bir birey, kendine belli bir çalışma, belli bir yaşam biçimini seçmiş olur. Seçtiği bu yolda da başarısıyla kendini kanıtlamaya çalışır. Birey; yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda meslek olarak seçtiği alanda başarılı, verimli ve mutlu olur. Özelliklerini göz önünde tutmadan rastgele seçim yaptığında başarısız, verimsiz ve mutsuz olur. Bu nedenle birey, meslek seçerken kendi özellikleri ile seçeceği mesleğin nitelikleri arasında uygunluk olmasına dikkat etmelidir (Yanikkerem vd., 2004). Meslek seçimi hem bireysel hem de toplumsal anlamda büyük önem taşımaktadır. Günümüzde, mesleki seçim aşamasında, meslek sayılarının giderek artması ve uzmanlık gerektirmesi nedeniyle bireylerin kendilerine uygun meslek seçmeleri dolayısıyla da meslek seçimini etkileyen etmenler üzerinde odaklanılması önem kazanmaktadır (Korkut vd., 2012).

Bireyin mesleğinin onun kişilik ve ilgilerine uygun olmasının, sağlıklı bir kişilik gelişimi ve toplumsal uyum kolaylığı meydana getirdiğini belirtmektedir. Dolayısıyla bu aşamada birey, kendi özellikleri ile seçeceği mesleğin nitelikleri arasında bir uyum sağlamalıdır (Sarıkaya ve Khorshid, 2009)

Literatürde, farklı alanlarda eğitim alan öğrencilerin meslek seçimini etkileyen faktörler ile ilgili olarak çok sayıda araştırmaya rastlanmakla

birlikte (Fuller ve Delorey, 2016; Sverko ve Babarovic, 2016; Dündar ve Özdemir , 2015; Cernicova ve Palea, 2014; Green vd., 2014; Erdem ve Kayran, 2013; Paulick vd., 2013; Pekkaya ve Çolak 2013; Erdiñç ve Kahraman, 2012; Korkut vd., 2012; Sathapornvajana ve Watanapa, 2012; Taş, 2012; Watt vd., 2012; Demagalhaes vd., 2011; Mızrak ve Şenel, 2011; Baltacı ve Üngören, 2010; Sarıkaya ve Khorshid, 2009; Dinç, 2008; Genç vd., 2007; Tunç vd.,2007; Alparşlan ve Kılıçgil, 2005; Cullen vd., 2005; Hamamcı ve Hamurlu, 2005; McCabe vd., 2005; Alper ve Özdemir, 2004; Tamayose, 2004; Uyguç, 2003; Akbayır, 2002; Deniz, 2001; Johnston vd.,1999), bu araştırmaların ormancılık ve orman ürünleri programı dışındaki meslek alanları üzerine yapılmıştır.

Literatürde meslek seçimi konusunda yapılmış araştırmalar incelendiğinde; genel olarak eğitim, sağlık, muhasebe, tekstil, bilişim ve turizm gibi sektörlerde araştırmaların yapıldığı ve bu araştırmalarda işe ilgi duyma, mesleki bilgi ve beceriye sahip olma, iş bulma imkanı, iş güvencesi, maaş, kariyer imkanı, tatil imkanı, toplumsal saygınlık, kolaylık, aile ve çevre gibi faktörlerin kişilerin meslek seçimi üzerinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Ancak, literatürde meslek seçimi konusunda ormancılık ve orman ürünleri sektörüne yönelik çok fazla araştırma yapılmadığı ön görülmektedir. Bu açıdan yapılan bu araştırmanın literatüre katkı sağlaması beklenmektedir.

2. Yöntem

Çalışmanın Amacı

Meslek yüksekokulunda Ormancılık eğitimi alan öğrencilerin; demografik özelliklerini belirlemek ve bölümlerini tercih etme nedenlerini ve kariyer planlarını saptamak çalışmanın amacını oluşturmakta ve önemini vurgulamaktadır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Uşak Üniversitesi, Banaz Meslek Yüksekokulunun Ormancılık ve Orman Ürünleri Programına kayıtlı tüm öğrenciler (206 öğrenci) oluşturmuştur. Olasılıklı örnekleme yöntemlerinden, basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak araştırmaya 125 öğrenci dahil edilmiştir. Bu öğrencilerin 125'i ankete katılmış, ancak 120 adet kullanılabilir ankete ulaşılmıştır. Buna göre örneklem 120 öğrenciden oluşmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anket, Aralık 2016 döneminde uygulanmıştır. Veri toplama aracı araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak geliştirilen ve öğrencilere ait demografik özellikleri, ormancılık bölümünü tercih etme nedenleri ve

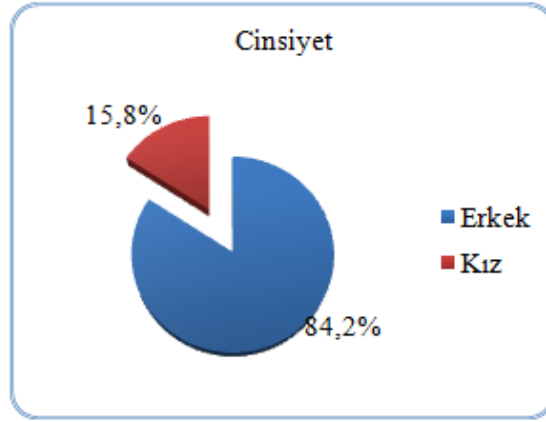

kariyer planları ile ilgili görüşleri belirleyen toplam 13 sorudan oluşan bilgi toplama formu kullanılmıştır. Yasal izin alınarak, öğrencilerin anket çalışmasına katılımlarında gönüllülük esas alınmıştır. Veriler, Uşak Üniversitesi Banaz Meslek Yüksekokulu'nda, araştırmacılarından biri tarafından öğrencilerin kabul ettikleri uygun saatlerde, yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış, sonuçlar frekans (f) ve yüzde (%) olarak verilmiştir. Gerçekleştirilen pilot çalışmanın güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach Alfa ($0.70 < \alpha < 1$) değeri 0,82 olarak saptanmıştır.

3. BULGULAR

Ankete katılan toplam öğrenci sayısı 120'dir. Öğrencilerin %51,6'sı (62 kişi) "1. sınıf", %48,4'ü (58 kişi) "2.sınıf", örneklem grubunda bulunan öğrencilerin %55'i (66 kişi) ormancılık ve orman ürünleri bölümü (normal öğretim), %45'i (54 kişi) ormancılık ve orman ürünleri bölümü (ikinci öğretim) öğrencisidir.

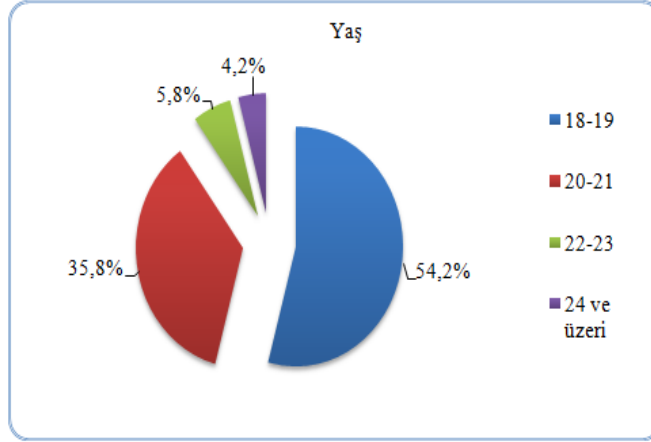
Araştırmaya katılan 120 öğrencinin cinsiyetlerine göre dağılımları Şekil 1'de verilmiştir. Öğrencilerin % 15,8'i kız, % 84,2'si erkektir. Bu sonuca göre kız ve erkek öğrenciler açısından meslek alanını seçme konusunda oransal bir farklılık olduğu söylenebilir.

Şekil 1. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımları

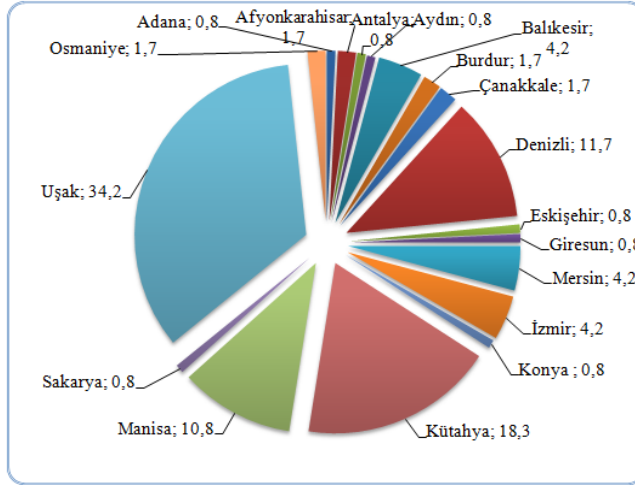
Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre dağılımları Şekil 2'de verilmiştir. Buna göre katılımcıların yarısından fazlası % 54,2'si 18-19 yaş grubunda ve %35,8'i ise 20-21 yaş grubundadır.

Şekil 2. Öğrencilerin yaşlarına göre dağılımları

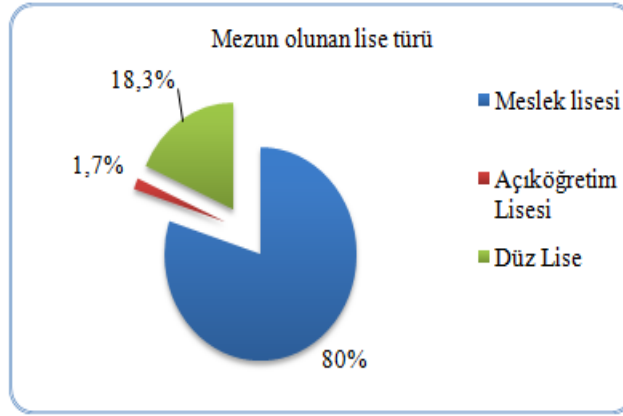
Araştırmaya katılan öğrencilerin aileleri ile birlikte ikamet ettikleri illere göre dağılımları Şekil 3’de verilmiştir. Öğrencilere ailelerin hangi ilde ikamet ettikleri ile ilgili soruya verilen cevaplarda, 18 farklı ilden ve 5 coğrafi bölgeden öğrencinin olduğu, öğrencilerin % 77’sinin Uşak ve komşu illerden geldiği görülmektedir.

Şekil 3. Öğrencilerin ailesi birlikte ikamet ettikleri illere göre dağılımları

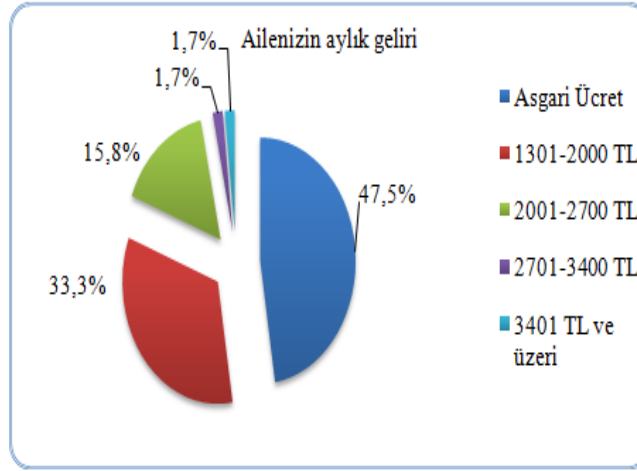
Araştırmaya katılan öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre dağılımları Şekil 4’de verilmiştir. Öğrencilerin %80’lik kısmı meslek lisesi çıkışlıdır; onları %18,3 oranla ise düz lise çıkışlılar takip etmektedirler. Bu da ormancılık ve orman ürünleri programına sınavsız geçiş hakkını kullanarak gelen öğrencilerin oranları ile paralellik göstermektedir.

Şekil 4. Öğrencilerin mezun oldukları lise türlerine göre dağılımları.

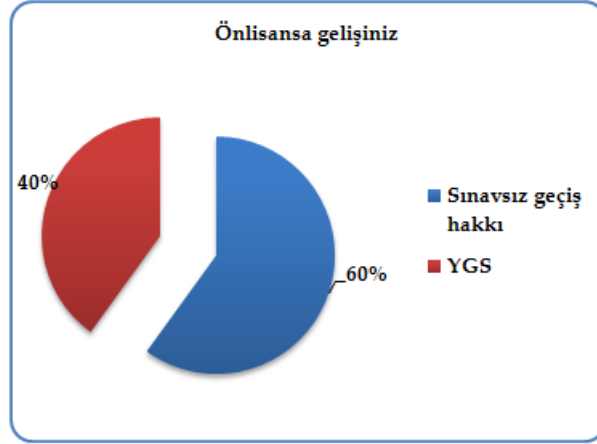
Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumuna göre dağılımları Şekil 5’de verilmiştir. Şekil 5 incelendiğinde meslek yüksekokulumuz ormancılık ve orman ürünleri programında okuyan öğrencilerin ailelerinin %80,8’inin 2000 tl’nin altında düşük ve orta düzeyde gelir elde ettikleri tespit edilmiştir. Bu değerler 3000 tl ve üzeri gelire sahip ailelerin oranı ise sadece %3,4’dür.

Şekil 5. Ailelerin gelir durumuna göre dağılımları

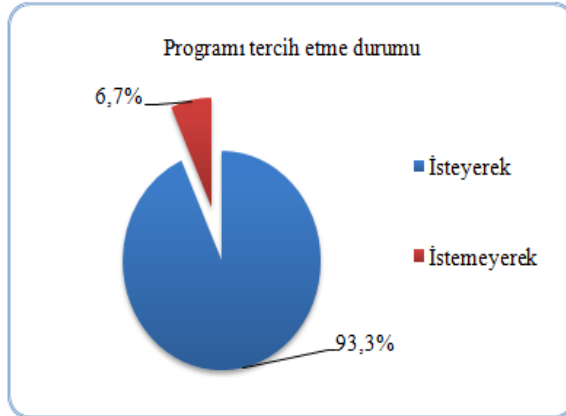
Araştırmaya katılan öğrencilerin önlisans ormancılık ve orman ürünleri programına geliş durumuna göre dağılımları Şekil 6’de verilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin bu programa geliş durumları incelendiğinde sınavsız geçiş hakkını kullanarak gelen öğrencilerin oranı %60 iken, YGS sınavını kazanarak gelen öğrencilerin oranı ise %40’dır. Ailelerinin ikamet yerlerinin yakınında olmak, sınavsız geçişten yararlanmak gibi unsurları değerlendirerek ilgi ve isteklerine uygun bölümü ve okulu belirlemektedirler. Bu çerçevede meslek yüksekokulunda eğitim alan öğrencilerin eğitim aldıkları bölümü ve okulu bilinçli bir şekilde tercih ettikleri görülmektedir.

Şekil 6. Öğrencilerin ormancılık ve orman Ürünleri programına geliş durumlarına göre dağılımları

Öğrenim süresince ve sonrasındaki iş hayatında meslek seçiminin çok önemi vardır. Meslek seçimi öğrencinin kendi kararı olabileceği gibi kendi isteği dışında da bazen olmaktadır. Meslek yüksek okullarındaki bölümlerin seçimi sınav ile gelecek için diğer lisans programlarındaki gibi liseden sonra yapılabildiği gibi sınavsız geçiş hakkını kullanacak öğrenciler için ilköğretimden sonra da karar verilebilmektedir. Ormancılık ve orman ürünleri programındaki öğrencilerin %93,3'ü programlarını kendi istekleri doğrultusunda tercih etmiştir. %6,7'lik kısım istemeyerek seçim yapmıştır. Bu değerler Şekil 7'de verilmiştir.

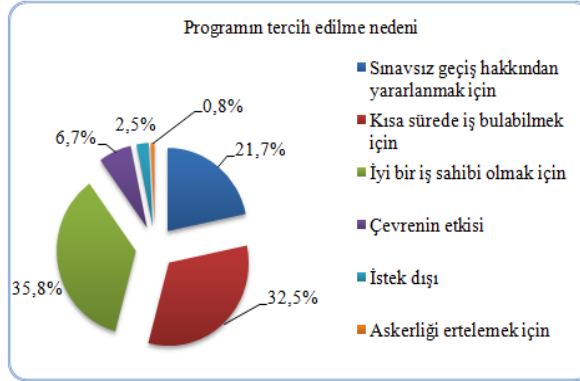

Şekil 7. Öğrencilerin ormancılık ve orman ürünleri programı tercih etmelerine göre dağılımları.

Araştırmaya katılan öğrencilerin önlisans ormancılık ve orman ürünleri programını tercih etme nedenleri incelendiğinde iyi bir iş sahibi olabilmek için diyen öğrencilerin oranı %35,8'dir. Seçtikleri bölümde kısa sürede iş

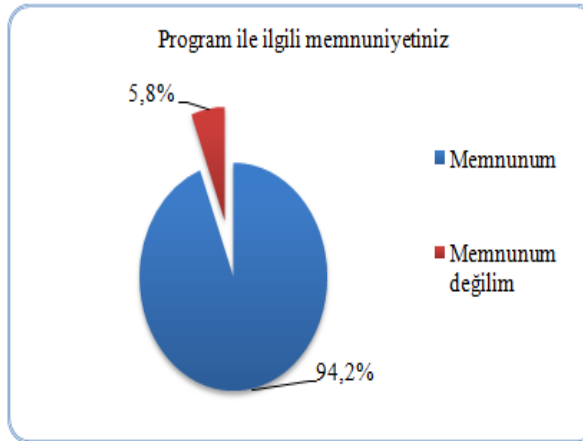

bulabileceğini düşündüğü ve işsizlik sorunu yaşamayacağını düşünerek programı tercih edenlerin oranı %32,5'dur. Bunu %21,7 oran ile sınavsız geçiş hakkında yararlanmak için cevapı takip etmiştir (Şekil 8)

Şekil 8. Ormanlık ve orman ürünleri programın tercih edilme nedenlerine göre dağılımları

Araştırmaya katılan öğrencilerin ormanlık ve orman ürünleri programı ile ilgili memnuniyetine ilişkin veriler Şekil 9'da yer almaktadır. Öğrencilerin %94,2'si öğrenim gördükleri bu program ile memnun olduklarını, bu da kendi istekleri ile programları seçen öğrencilerin oranları ile paralellik göstermektedir. Öğrencilerin % 5,8'i ise öğrenim gördükleri ormanlık ve orman ürünleri programından memnun olmadıklarını belirtmiştir.

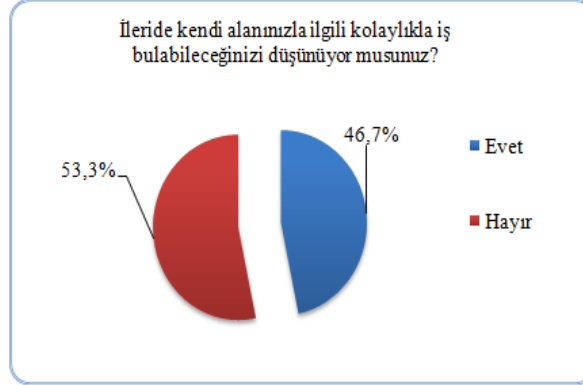

Şekil 9. Öğrencilerin ormanlık ve orman ürünleri programına ilişkin memnuniyetleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin meslek alanı ile ilgili iş bulabilme görüşlerine ilişkin veriler Şekil 10'da yer almaktadır. Öğrencilerin yarısı %53,3'ü öğrenim gördükleri meslek alanı ile ilgili iş bulabileceklerine inanmadıklarını, %46,7'sinin ise iş bulabileceğine inandıklarını belirtmiştir. Bunun nedeni olarak Türkiye'nin sıkıntısı olan kendi alanında iş istihdamının yetersiz olabileceği durumlar olabileceğini tahmin

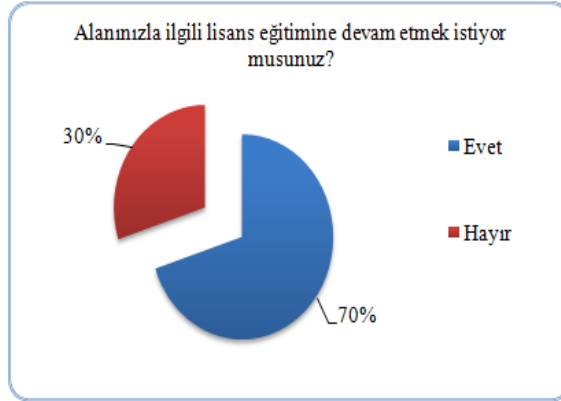

edilmektedir. Ayrıca iş bulma endişelerinin yüksek olmasının nedeni ise devlet kurumlarına yerleşmenin ön şartı olan KPSS'nin kendileri için bir zorluk taşıdığı düşüncesinden kaynaklanabilir.

Şekil 10. Öğrencilerin mezun olduktan sonra kendi alanı ile ilgili iş bulabilme düşünceleri

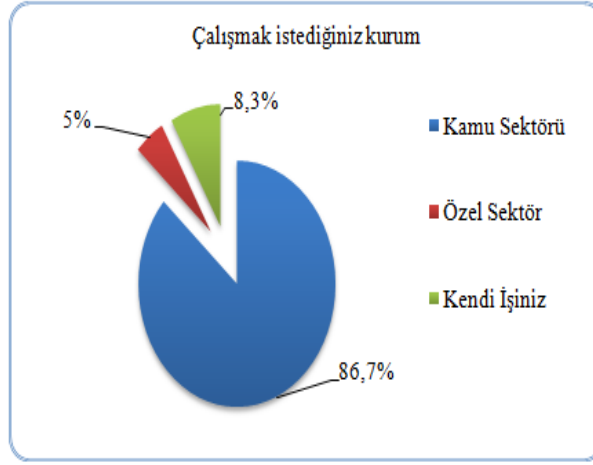
Önlisans öğreniminden mezun olan öğrenciler DGS sınavından yeterli puan alarak ön lisans öğrenimlerinin devamı olarak lisans öğrenimine geçiş yapabilmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin mezun olduktan sonra öğretim hayatına devam etme isteğine ilişkin görüşlerinin dağılımı Şekil 11'de yer almaktadır. DGS veya LYS ile lisans derecesi almak üzere dört yıllık eğitim ve öğretim kurumlarına gitmeyi isteyen öğrencilerin oranı %70' ve %30'u ise öğrenim hayatlarına devam etmek istemediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 11. Öğrencilerin lisans Eğitime devam etme isteğine ilişkin görüşlerin dağılımları

Araştırmada öğrencilere çalışmak istedikleri kurum sorulmuş, %86,7'si devlet kurumunda, %8,3'ü girişimde bulunarak ya da var olan baba mesleğini devam ettirerek kendi işlerinde ve % 5'i ise özel sektörde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 12. Öğrencilerin çalışmak istedikleri kurumlara ilişkin görüşlerin dağılımları

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, Uşak Üniversitesi Banaz Meslek Yüksekokulu'nda I.ve II. öğretimde Ormancılık ve Orman Ürünleri programında öğrenim gören, 120 öğrenciye uygulanan anket çalışması neticesinde hazırlanmıştır. Katılımcılara ilk aşamada demografik bilgiler, ikinci aşamada ise araştırmaya katılan öğrencilerin bu programı tercih etme gerekçeleri ve kariyer planları ile ilgili görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Tüm test sonuçları SPSS 20.0 istatistiksel analiz programlarında değerlendirilmiş, elde edilen bulgular frekans analizi uygulanarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen önemli sonuçlar şunlardır:

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri yönünden incelendiğinde, bölüme kayıt yaptıran öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (% 84,2'si) erkek öğrenci, öğrencilerin tamamına yakını (% 90'ı) 18-21 yaş arasında olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümünün (% 77'si) Uşak ve komşu illerden geldiği görülmektedir. Bu da öğrencilerin ailelerinin ikamet yerlerinin yakınında öğrenim görmek istediklerini göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin aile gelir durumu incelendiğinde ise büyük bir bölümünün (% 80,8'i) düşük gelirli aileler olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin büyük bir bölümünün %80'i meslek lisesi mezunu olduklarını ifade etmişlerdir. Bu da ormancılık ve orman ürünleri programına sınavsız geçiş hakkını kullanarak gelen öğrencilerin oranları ile paralellik göstermektedir.

Öğrencilerin sınavsız geçişten yararlanmak gibi unsurları değerlendirerek ilgi ve isteklerine uygun bölümü ve okulu belirledikleri tespit edilmiştir. Bu çerçevede meslek yüksekokulunda eğitim alan öğrencilerin %93,3'ü eğitim aldıkları bölümü ve okulu bilinçli bir şekilde tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin %53,3'ü işe yerleşme konusunda endişeli oldukları görülmektedir.

Meslek yüksekokulu turizm ve otel işletmeciliği programı öğrencilerinin kariyer planlaması üzerine bir araştırma sonucuna göre öğrencilerin %83,1'inin turizm programını gönüllü olarak seçtiğini bildirmişlerdir (Dinçer vd., 2013).

Hemşirelik bölümünü okuyan öğrencilerin %50,7'sinin hemşirelik mesleğini sevdiğini, %56,7'si ileride iş bulma ile ilgili endişelerinin olduğunu bildirmişlerdir (Özsoy vd.,1999).

Yapılan bir çalışmada; öğrencilerin %85'i hemşirelik mesleğini sevdiğini ve %96,2'sinin meslek yaşamlarını hemşire olarak sürdürmek istediklerini, öğrencilerin %56,7'si ileride iş bulma ile ilgili endişelerinin olduğunu belirtmişlerdir (Tüfekçi ve Yıldız 2009).

Hemşirelik mesleğini seçmede öğrencilerin %28'i kendi isteği, %14'ü ailesi, %25'i üniversiteye girebilmek, %32,9'u kolay iş bulabilme durumlarının etkili olduğunu bildirmişlerdir (Şirin vd., 2008). Öğrencilerin mesleği bilinçli olarak tercih etmedikleri, iş bulma kolaylığının meslek seçiminde etkili olduğu, ailelerin mesleği seçmede olumlu etkisinin olduğu ve mesleği tercih etmeden önce meslek hakkında kısmen olumlu bilgi sahibi olduklarını bulmuşlardır (Beydağ vd., 2008).

Bu araştırma ile öğrencilerin mezun olduktan sonra ne yapmak istedikleri belirlenmiş olup, büyük çoğunluğunun eğitim derecelerini lisans seviyesine yükseltmek istediklerini belirtmiştir

Öğrencilerin %86,7'si kamu sektöründe, % 8,3'ü kendi işini yapmak istediklerini ve % 5'i ise özel sektörde çalışmak istediklerini belirtmiştir

Öğrencilerin öğrenim gördükleri programı tercih etme nedenleri içinde kısa sürede iş bulabilmek için % 35,8'lik oranla birinci sırayı alırken, % 32,5'lik oranla ikinci sırayı daha kısa sürede iş bulabilmek için, 21,7'lik oranla üçüncü sırayı sınavsız geçiş hakkından yararlanma nedenleri almaktadır.

Mesleki eğitimin öncelikli amacının mesleki bilgi ve beceri kazandırma olduğu düşünülürse; öğrencilerin mesleki bilgi ve beceri düzeylerinin artırılabilmesi için program bazlı ayrıntılı araştırmalar yapılmalı, elde edilen veriler kapsamında; ders içerikleri güncellenmeli, ders araç ve gereçlerinin sayısı ve niteliği artırılmalı, öğretim elemanlarının öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yeterliliklerinin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Mesleki programlarda öğrenim gören öğrencilerin sektörle olan ilişkileri güçlendirilerek, iş yaşamına yönelik bilgi edinmeleri ve kendilerini iş yaşamına hazırlamaları sağlanmalıdır. Bu kapsamda uygulamalı eğitime daha fazla önem verilmelidir. Tüm programlarda işyeri eğitimi dersi

uygulanmalıdır. En azından 2.sınıf öğrencilerinin bir dönem de olsa işyeri eğitimi dersini almaları sağlanmalıdır.

Ayrıca öğrencilerin mesleki kariyerlerine ilişkin yönlendirme ve hangi alanlarda çalışabileceklerine ilişkin bilincin oluşturulması/geliştirilmesi amacıyla yönelik; meslek alanı, mesleki yeterlilikler ve istihdam alanlarının tanıtılmasına ilişkin bilgilendirme toplantıları, sektör temsilcilerinin katılımıyla seminerler ve özellikle 1.sınıf öğrencilerine yönelik işyeri ziyaretleri (teknik geziler) gerçekleştirilmeli, meslek alanı ile ilgili fuarlara katılımları sağlanmalıdır.

Seçmeli derslerle ya da esnek eğitim modelleriyle (yan dal eğitimi uygulamasına geçilerek) eğitim alınan mesleki programın dışında eğitimler verilerek, öğrencilerin geleceğe daha hazır olmaları sağlanabilir. Mezun olacak öğrencilerin, kariyer gelişimlerini ilerletmeleri açısından eğitimlerine örgün veya yaygın eğitim yolları ile devam edebilmeleri için tanıtım ve bilgilendirmelerin yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak; öğrenciler, kendi tercihleriyle veya başkalarının tavsiyelerini alarak; ilgi duydukları yeteneklerine uygun ve iş avantajları yüksek bir meslek olan ormancılık ve orman ürünleri programlarını bilinçli olarak seçmişlerdir. Türkiye’de bu alanda ön lisans programı olan tüm üniversitelerin öğrencilerini kapsayacak şekilde araştırmanın genişletilmesi ileri bir araştırma konusu olarak önerilebilir.

Kaynakça

Akbayır, K. (2002). Öğretmenlik mesleğine yönelmede ailenin ve branş seçiminde cinsiyetin rolü. *V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi Dergisi*, 2, 1183-1188.

Alparşlan, T. & Kılıçgil, E. (2005). Beden eğitimi ve spor yüksek okulu öğrencilerinin sosyo-kültürel yapı – meslek seçimi ilişkisi. *Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 17-26.

Alper, Z. & Özdemir, H. (2004). Uludağ üniversitesi tıp fakültesini tercih eden öğrencilerin kimi sosyo-demografik özellikleri ve mesleğe bakış açıları. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 30 (2), 93-96.

Baltacı, F. & Üngören, E. (2010). Turizm eğitimi alan öğrencilerin eğitim memnuniyetlerinin ve geleceğe yönelik bakış açılarının belirlenmesine yönelik bir araştırma. *11. Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı*, Detay Yayıncılık, Ankara.

Beydağ, K., Gündüz, A. & Özer, F. (2008). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin eğitimlerine ve mesleklerine bakış açıları, Meslekten Beklentileri, *Pamukkale Tıp Dergisi*, 1(3): 137-142.

Cernicova, M. & Palea, A. (2014). Measuring the students perception chosen profession case study: PR students in western romania. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 116, 2825-2831.

- Cullen, B. J., Jacob, A. B., ve Levitt S. D. (2005). The impact of school choice on student outcomes an analysis of the Chicago public school. *Journal of Public Economics*, 89, 729-860.
- Demagalhaes, R., Wilde, H., & Fitzgerald, L.R. (2011). Factors affecting accounting students employment choices: a comparison of students and practitioners views. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 11(2), 32-40.
- Deniz, S. (2001). Bireyin meslek seçimini etkileyen kaynaklar: yeni teknolojilerden internet. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 6, 1-9.
- Dinç, E. (2008). Meslek seçiminde etkili faktörlerin incelenmesi: meslek yüksek okulu-muhasebe programı öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16 (2), 90-106.
- Dinçer, F., Akova, A. & Kaya, F. (2009). Meslek yüksekokulu turizm ve otel işletmeciliği programı öğrencilerinin kariyer planlaması üzerine bir araştırma: İstanbul Üniversitesi ve Gümüşhane Üniversitesi örneği, *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi (EJOIR)*, 1(2), 42-56.
- Doğan, H. & Kuzgun, Y. (2008). Bilgi verici danışmanlık programının üniversiteye giriş sınavı ve üniversite eğitimine ilişkin yanlış inançlara etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (20), 291-306.
- Dündar, A.N. & Özdemir, E. (2015). Öğrencilerin gıda teknolojisi ve makine programlarını tercih etme nedenleri ve kariyer planları. *4th International Vocational Schools Symposium*, Yalova Üniversitesi, 232-237.
- Erdem, B. & Kayran M. F. (2013). Balıkesir üniversitesi turizm işletmeciliği ve otelcilik yüksekokulu öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler üzerine bir araştırma. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14 (1), 81-106.
- Erdoğan, S. B. & Kahraman, S. (2012). Turizm mesleğini seçme nedenlerinin incelenmesi. *VI. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi*, Kemer, Antalya, 229-237.
- Fuller, A. M. & Delorey, R. (2016). Making the choice: University and program selection factors for undergraduate management education In maritime Canada. *The International Journal of Management Education*, 14, 176-186.
- Genç, G., Kaya, A. & Genç M. (2007). İnönü üniversitesi tıp fakültesi öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. *İNönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (14), 49-63.
- Green, P. C., Navarro-Paniagua, M., Ximenez-de-Embun, D. & Mancebon, M. J. (2014). School choice and student wellbeing. *Economics of Education Review*, 38, 139-150.

- Hamamcı, Z. & Hamurlu, M. K. (2005). Anne babaların meslek gelişimine yardımcı olmaya yönelik tutumları ve bilgi düzeylerinin çocukların mesleki kararsızlıkları ile ilişkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (10); 55-69.
- Jonston, J., Mckeown, E. & Mcewen, A. (1999). Choosing primary teaching: the perspectives of males and females in training. *Journal of Educating for Teaching*, 25 (1), 55-64.
- Korkut-Owen, F., Kepir, D. D., Özdemir, S., Ulaş, Ö. & Yılmaz, O. (2012). Üniversite öğrencilerinin bölüm seçme nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3),135-151.
- Kuzgun, Y. (2000). *Meslek danışmanlığı*. Doğu Matbaacılık . 2 Baskı. Ankara.
- McCabe, R., Nowak, M., ve Mullen, S. (2005). Nursing careers: what motivated nurses to choose their profession? *Australian Bulletin of Labour*, 31(4), 384-406.
- Mızrak, Ş. & Şenel, E. (2011). Meslek liselerinde tekstil konfeksiyon programının seçimini etkileyen faktörler ve programa talep oranı (Konya, Karaman ve Aksaray illeri örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25, 183-201.
- Özsoy, S.A , Uysal, A. & Bayık, A. (1999). Hemşire öğrencilerin mesleğe ilişkin görüşlerinin ileriye dönük incelenmesi. *VII. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı*, Erzurum, pp 345-350.
- Paulick, I., Retelsdorf, J. & Möller, J. (2013). Motivation for choosing teacher education: associations with teachers achievement goals and instructional practices. *International Journal of Educational Research*, 61, 60-70.
- Pekkaya, M. & Çolak, N. (2013). Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin önem derecelerinin ahp ile belirlenmesi. *International Journal of Social Science*, 6 (2), 797-818.
- Sarıkaya, T. & Khorshid, L. (2009). Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen etmenlerin incelenmesi: Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 393-423.
- Sathapornvajana, S. & Watanapa, B. (2012). Factors affecting students intention to choose IT program. *Procedia Computer Science*, 13, 60-67.
- Sverko, I. & Babaroviç, T. (2016). Integrating personality and career adaptability into vocational interest space. *Journal of Vocatioanl Behavior*, 94, 89-103.
- Şirin, A., Öztürk, R. Bezci, G. Çakar, G. & Çoban, A. (2008). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve mesleği uygulamaya yönelik görüşleri, *Dirim Tıp Gazetesi*, (83), 69-75.

Tamayose, T.S., Madjidi, F., Schmieder-Ramirez, J. & Rice, G.T. (2004). Important factors when choosing a career in public health. *Californian Journal of Health Promotion*, 2(1), 65-73.

Taş, M. Y. (2012). Demirci eğitim fakültesi sosyal bilgiler öğretmenliği adaylarının profili ve sosyal bilgiler öğretmenliğini tercih etme nedenlerinin değerlendirilmesi. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2), 64-76.

Tüfekçi, F., & Yıldız, A. (2009). Öğrencilerin hemşireliği tercih etme gerekçeleri ve gelecekleri ile ilgili görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 12(1), 31-37.

Uyguç, N. (2003). Cinsiyet, bireysel değerler ve meslek seçimi. *D.E.Ü.İ.İ.B.F. Dergisi*, 18(1), 93-103.

Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2014). *SPSS Uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay Yayıncılık. Ankara.

Watt, H. M. G., Richardson, P. W., Klusmann, U., Kunter, M., Beyer, B. & Trautwein, U. (2012). Motivations for choosing teaching as a career: an international comparison using the fit-choice scale. *Teaching and Teacher Education*, 28, 791-805.

Yanikkerem, E., Altınparmak, S. & Karadeniz, G. (2004). Gençlerin meslek seçimini etkileyen faktörler ve benlik saygıları. *Nursing Forum Dergisi*, 7(2), 61-62.

